

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Cappella Palatina - Palermo - sztuka Normanów sycylijskich w XII wieku

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia sztuki - przedmioty do wyboru		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 21HSZPWS.1100000KU.16072.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Sztuce		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Adam Soćko		
Prowadzący zajęcia	Adam Soćko		
Okres Semestr zimowy	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z aspektami ustanowienia monarchii Normanów na Sycylii i w południowej Italii w 2 połowie XI i w XII wieku
C2	Przekazanie szczegółowej wiedzy na temat architektury XII wieku na Sycylii - budowy katedr i najważniejszych kościołów i klasztorów, genezy form, datowania.
C3	Uświadomienie studentom realiów funkcjonowania wielokulturowej i wieloetnicznej monarchii Normanów na Sycylii.
C4	Przekazanie wiedzy na temat bogactwa i różnorodności sztuki Sycylii w monarchii władców normańskich - rzemiosło artystyczne, mozaiki, tekstylia, księgi liturgiczne, wyroby z kości słoniowej.
C5	Zapoznanie studentów z wiodącymi wątkami badan i interpretacji kaplicy pałacowej Rogera II i jej programu dekoracji oraz wystroju.
C6	Zapoznanie studentów z artystycznymi aspektami architektury oraz wystroju katedry i krużganków w Monreale.
C7	Zapoznanie studentów z budowlami rezydencjonalnymi dworu Normanów w Palermo i okolicy oraz z wiodącymi zabytkami XII wiecznej architektury w Palermo

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna okoliczności związane z zainicjowaniem władzy Normanów w Apulii i Calabрії oraz podboju Sycylii przez Roberta Guiscarda i Rogera I Hauteville'ów.	HSZ_K1_W01, HSZ_K1_W04, HSZ_K1_W11	Kolokwium pisemne
W2	Zna najważniejsze katedry reprezentujące okres sztuki epoki arabo-normanskiej na Sycylii, ich datowanie, formę oraz aspekty dotyczące genezy artystycznej poszczególnych budowli	HSZ_K1_W01, HSZ_K1_W02, HSZ_K1_W04, HSZ_K1_W06, HSZ_K1_W07, HSZ_K1_W09, HSZ_K1_W11, HSZ_K1_W13	Kolokwium pisemne
W3	Zna główne wątki interpretacji kaplicy pałacowej króla Rogera II, program ikonograficzny mozaik, problematykę badawczą związaną z dekoracją stropu i posadzki oraz innych elementów wystroju świątyni	HSZ_K1_W01, HSZ_K1_W02, HSZ_K1_W03, HSZ_K1_W04, HSZ_K1_W05, HSZ_K1_W06, HSZ_K1_W07, HSZ_K1_W08, HSZ_K1_W09, HSZ_K1_W11, HSZ_K1_W12, HSZ_K1_W13, HSZ_K1_W15	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
W4	Zna najważniejsze zabytki architektury i plastyki okresu władzy Normanów na Sycylii	HSZ_K1_W02, HSZ_K1_W06, HSZ_K1_W07, HSZ_K1_W09, HSZ_K1_W11, HSZ_K1_W12, HSZ_K1_W13	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi wyjaśnić przyczyny kształtujące wyjątkowy, wielokulturowy charakter architektury oraz sztuk plastycznych na Sycylii i w południowej Italii w XII wieku.	HSZ_K1_U01, HSZ_K1_U05, HSZ_K1_U09	Kolokwium pisemne
U2	Potrafi dokonać analizy oraz przedstawić interpretację złożonych pod względem formalnym i treściowym dzieł sztuki	HSZ_K1_U01, HSZ_K1_U05, HSZ_K1_U09	Kolokwium pisemne
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	Potrafi wykorzystać zależności wynikające z ochrony dziedzictwa kulturowego przeszłości dla potrzeb współczesnych społeczności	HSZ_K1_K04, HSZ_K1_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Aspekty historii Sycylii i południowej Italii od okresu władzy bizantyjczyków (VI wiek) po schyłek panowania Normanów i władze Fryderyka II (połowa XIII wieku)	W1, W3, W4, U1	Wykład
2.	Techniczne i estetyczne aspekty architektury arabo-normanskiej na Sycylii w ujęciu specyfikującym regiony - zachodnią i wschodnią część wyspy, południową Italię	W2, W4, U1, U2, K1	Wykład
3.	Relacje polityczne monarchii Hauteville'ów w basenie Morza Śródziemnego - polityka wobec kalifatu Fatymidów, Cesarstwa Wschodniego, papieża, Cesarstwa Zachodniego, królestw Francji, Anglii, Aragonii.	W1, W2, U1, U2	Wykład
4.	Składniki wielokulturowego dziedzictwa Sycylii kształtujące sztukę XII wieku - aspekty sztuki arabskiej, łacińskiej (normanskiej, longobardzkiej, południowo-włoskiej, bizantyjskiej.	W2, W3, W4, U1, U2, K1	Wykład
5.	Rezydencje królewskie, aspekty funkcjonowania dworu oraz szlacheckich warsztatów królewskich w Palermo i okolicach	W1, W4, U1, U2, K1	Wykład
6.	Cappella Palatina jako fenomen sztuki XII wieku, obiekt enigma, symbol wielokulturowego wymiaru monarchii Normanów sycylijskich.	W3, W4, U2	Wykład
7.	Sztuka w służbie propagandy władzy - programy treściowe dekoracji dzieł sztuki, mozaiki, mauzolea władców, tekstylia, unikatowe artefakty	W3, U1, U2, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Metoda analizy przypadków

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	• Uzyskanie punktów z kolokwium zaliczeniowego w proporcji 50% + 1 punkt lub wyżej

Literatura

Obowiązkowa

1. Die Cappella Palatina in Palermo. Geschichte, Kunst, Funktionen. Forschungsergebnisse der Restaurierung. Hg. im Auftrag der Stiftung Wuerth von Thomas Diettelbach, Swirdoff 2011
2. Santoro Rodo, The Zisa and the Cuba. History, Monuments, Art, Palermno 2018
3. Aube Pierre, Roger II, Warszawa 2012
4. Tronzo william, The Cultures of His Kingdom. Roger II and the Cappella Palatina in Palermo, Princeton, New Jersey 1997
5. Ciliento Adele, Byzantinisches Sizilien und Sueditalien, Petersberg 2006
6. Borsook Eve, Messages in Mosaic. The Royal Programmes of Norman Sicily (1130-1187), Oxford University Press, New York 1990

Dodatkowa

1. Schwartz Heinrich M., Die Baukunst Kalabriens und Siziliens im Zeitalter der Normannen, "Roemisches Jahrbuch fuer Kunstgeschichte", Bd.6, 1942/44, s. 1-112
2. Bacile Rosa, Stimulating Perception of Kingship. Royal Imagery in the Cathedral of Monreale and in the Church of santa Maria dell'Amiraglio in Palermo, "Al-Masaq", t. 16, nr 1, March 2004, s. 17-52
3. di Libero Rosa, Norman Palermo, Architecture Between the 11th and 12th Century, [w:] A Companion to Medieval Palermo. The History of a Mediterranean City from 600 to 1500, Brill 2013, s. 139-194
4. Designing Norman Sicily. Material Culture and Society, Ed. by Emily A. Winkler, Liam Fitzgerald and Andrew Small, The Boydell Press, Woodbridge, 2020
5. Norwich John Julius, The Kingdom in the Sun 1130-1194, The Normans in Sicily, vol. II, Faber & Faber, London 2018

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HSZ_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy
HSZ_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form
HSZ_K1_U01	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury artystycznej, potrafi przeprowadzić ich krytyczną analizę oraz interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, a także miejsca w procesie historyczno-kulturowym
HSZ_K1_U05	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym historii sztuki i porozumiewać się w sposób precyzyjny i komunikatywny zarówno z historykami sztuki, jak i odbiorcami spoza grona specjalistów
HSZ_K1_U09	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem obcym w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla nauk o sztuce/historii sztuki, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
HSZ_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce historii sztuki w systemie nauk oraz o jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi
HSZ_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce terminologię używaną w historii sztuki, zna jej źródła, potrafi ją zastosować
HSZ_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie terminologię, teorię i metodologię różnych subdyscyplin historii sztuki
HSZ_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty historii sztuki, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania
HSZ_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie metodykę wykonywania typowych zadań, oraz normy i procedury stosowane w różnych obszarach badań historyczno-artystycznych
HSZ_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie praktykę stosowaną w różnych obszarach działalności artystycznej oraz techniki artystyczne
HSZ_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie ewolucję i przemiany form artystycznych reprezentatywnych dla różnych epok historycznych
HSZ_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie tendencje w rozwoju historii sztuki oraz posiada orientację w piśmiennictwie historyczno-artystycznym z danego zakresu
HSZ_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie aspekt estetyczny, stylistyczny i teoretyczny nurtów artystycznych i działalności artystów różnych okresów historycznych
HSZ_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie różnice pomiędzy gatunkami artystycznymi ze względu na ich genezę i pochodzenie geograficzne oraz specyfikę kulturową
HSZ_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie zasady budowy/kompozycji dzieł artystycznych
HSZ_K1_W13	Absolwent/ka zna i rozumie różne rodzaje inspiracji artystycznych
HSZ_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filozofii w relacji do historii sztuki oraz specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk humanistycznych